

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/172/2018
Identifikačné číslo spisu:	8614205069
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:8614205069.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Slovak Telekom, a.s., so sídlom v Bratislave, Bajkalská 28, IČO: 35 763 469, zastúpeného JUDr. Petrom Škerlíkom, CSc., advokátom so sídlom v Dolnom Kubíne, J. Ťatliaka 8, proti žalovanej L. M., bývajúcej v O. L. XX, zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 66, o žalobe na obnovu konania sp. zn. 7 C 192/2010, vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 7 C 211/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 13. marca 2018 sp. zn. 3 Co 65/2017, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 13. marca 2018 sp. zn. 3 Co 65/2017 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 13. marca 2018 sp. zn. 3 Co 65/2017 potvrdil ako vecne správny rozsudok Okresného súdu Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 27. októbra 2016, č. k. 7 C 211/2014-109, ktorým súd prvej inštancie povolil obnovu konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 7 C 192/2010.

2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Prípustnosť a zároveň dôvodnosť podaného dovolania odôvodnil ustanovením § 421 ods. 1 písm. a) a c) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“ v spojení s § 432 ods. 1 CSP z dôvodov, že odvolací súd sa odklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. právna otázka je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne čo spôsobilo, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a tiež ustanovením § 420 písm. f) CSP tým, že odvolací súd znemožnil žalobcovi uskutočňovať procesné práva pred súdom v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Namietal, že odvolací súd mu odňal možnosť konať pred súdom tým, že nenariadil pojednávanie na prejednanie odvolania, čím konal v rozpore s § 385 ods. 1 CSP, podľa ktorého mal obligatórne nariadiť pojednávanie, pretože to vyžadoval dôležitý verejný záujem. V súvislosti s touto vadou ďalej namietal nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu, najmä v nereagovaní na jeho argumentáciu, ktorou dôvodil prečo nie sú splnené podmienky na povolenie obnovy konania, na ktorú nereagoval ani súd prvej inštancie. Poznamenal, že najmä pokiaľ ide o posúdenie včasnosti podania návrhu na obnovu

konania - dodržania 3 - mesačnej subjektívnej lehoty - sa sudy odklonili od ustálenej praxe nielen dovolacieho súdu ale aj všeobecných súdov. Na základe uvedeného žiadal dovolací súd, aby rozsudok odvolacieho súdu z 13. marca 2018 sp. zn. 3 Co 65/2017 podľa § 449 ods. 1 CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo aby predmetný rozsudok odvolacieho súdu podľa § 449 ods. 3 CSP zmenil tak, že rozsudok súdu prvej inštancie z 27. októbra 2016, č. k. 7 C 211/2014-109 zruší a žalobu na obnovu konania odmietne alebo zamietne.

3. Žalovaná sa k dovolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je nielen prípustné, ale tiež dôvodné.

5. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014).

6. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (viď § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a

§ 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. V danom prípade žalobca prípustnosť svojho dovolania vyvodil popri sebe z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a (zároveň) aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP. Najvyšší súd v prvom rade posudzoval prípustnosť dovolania žalobcu z hľadiska ním tvrdenej procesnej vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (porušenie práva na spravodlivý proces).

13. Právo na spravodlivý proces je jedným zo základných práv, do obsahu ktorého patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

14. K námietke dovolateľa o porušení procesného postupu odvolacieho súdu tým, že nenariadil verejné odvolacie pojednávanie dovolací súd uvádza, že podľa § 385 ods. 1 CSP na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V danom prípade odvolací súd potvrdil rozsudok bez nariadenia odvolacieho pojednávania, nakoľko nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval to dôležitý verejný záujem. Dovolací súd poznamenáva, že odvolací súd (okrem taxatívne vymedzených prípadov) môže rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Odvolací súd môže nariadiť pojednávanie, ak to považuje za potrebné, čo je na úvahe odvolacieho senátu. Keďže v danom prípade nešlo o žiadny z prípadov uvedených v § 385 ods. 1 CSP, boli dané zákonné predpoklady prejednanie odvolania žalobcu proti prvoinštančnému rozhodnutiu bez nariadenia odvolacieho pojednávania, postupom odvolacieho súdu, ktorý vo veci rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania, nebola dovolateľovi odňatá možnosť pred súdom konať.

15. Vo vzťahu k námietke dovolateľa o nedostatočnosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd odkazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 2/2016, právna veta, ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku.“ Stanovisko bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016, ktoré je aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po 1. júli 2016.

16. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že konanie je postihnuté vadou zmätočnosti spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu takej intenzity, ktorá odôvodňuje aplikáciu (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016 a zakladá tak prípustnosť i dôvodnosť podaného dovolania v prejednáwanej veci. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v predmetnej veci je nedostatočne odôvodnené v otázke, ktorá bola zásadnou pre náležité posúdenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o povolení obnovy konania. Odvolací súd náležite nevyriešil otázku, kedy sa žalovaná dozvedela o dôvode obnovy konania a náležite nezdôvodnil, či bol návrh na obnovu konania podaný včas, teda v lehote 3 mesiacov. Samotná skutočnosť, že žalovaná navštívila advokátsku kanceláriu v júli 2014 a návrh na povolenie obnovy konania podala v septembri 2014 nie je dostatočným podkladom pre zodpovedanie otázky, kedy sa o dôvode obnovy konania dozvedela. Rovnako za nedostatočné posúdenie splnenia subjektívnej 3 - mesačnej lehoty nie je poukaz na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie, pretože aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ sú spôsobilými dôvodmi pre povolenie

obnovy konania, súd však musí mať nad všetky pochybnosti preukázané dodržanie subjektívnej 3 - mesačnej lehoty na podanie návrhu na povolenie obnovy. Podľa dovolacieho súdu ostáva nezodpovedanou otázkou splnenia subjektívnej 3 - mesačnej lehoty na podanie návrhu. Dovolací súd navyše poznamenáva, že k obdobnému záveru dospel dovolací súd aj v rozhodnutiach sp. zn. 2 Cdo 28/2017, 4 Cdo 191/2018 a 5 Cdo 134/2018, v ktorých ako strana sporu vystupoval totožný dodávateľ, a to obchodná spoločnosť Slovak Telekom, a.s.

17. Dovolací súd pre úplnosť upriamuje pozornosť na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 345/2017 zo 16. mája 2017, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol, že ak bol platobný rozkaz vydaný v čase, keď boli rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie, na ktoré odkazuje sťažovateľ vo svojom návrhu na obnovu konania, zverejnené v úradnom vestníku, ako aj v Zbierke súdnych rozhodnutí Súdneho dvora (pričom tieto sú pre Slovenskú republiku právne záväzné už od 1. mája 2004, keď sa Slovenská republika stala členským štátom Európskej únie), mohol sťažovateľ objektívne túto skutočnosť namietat' už v odpore, pretože o nich mohol objektívne vedieť nielen od preukázateľného dátumu zverejnenia rozhodnutí Súdneho dvora v úradnom vestníku, v ktorom je každé rozhodnutie publikované, príp. uplynutím dvadsiateho dňa od jeho zverejnenia, keď sa takéto rozhodnutie stáva záväzným pre každú fyzickú, ako aj právnickú osobu, ale najmä z dôvodu ich právnej záväznosti, pre Slovenskú republiku, ktorá už v tom čase bola členským štátom Európskej únie, a preto stanovil začiatok plynutia subjektívnej 3 - mesačnej lehoty na podanie takéhto návrhu v sťažovateľovej veci odo dňa nadobudnutia právoplatnosti platobného rozkazu. Nad rámec uvedeného Ústavný súd dodal, že zásadný vplyv na posudzovanie návrhu na obnovu konania uplatneného podľa § 228 ods. 1 písm. e) O. s. p. má aj rozsudok Súdneho dvora C-234/04 zo 16. marca 2006 vo veci Rosmarie Capférer proti Schlang & Schick GmbH, v ktorom Súdny dvor uviedol, že únieové právo neprikazuje vnútroštátnemu súdu, aby preskúmaval a rušil právoplatné rozhodnutie vnútroštátného súdu, ak sa aj ukáže, že je v rozpore s právom Európskeho spoločenstva. Týmto rozhodnutím Súdny dvor zdôraznil dôležitosť zásady res iudicata (jedinou výnimkou, keď Súdny dvor zakotvil povinnosť prelomiť túto zásadu, je situácia, keď vnútroštátny súd rozhodne vec, ktorá nepatrí do jeho kompetencie, ale do kompetencie orgánu Európskej únie). Obnova konania nemá byť nariadená pre rozpor pôvodného rozhodnutia s akýmkoľvek rozhodnutím Súdneho dvora. Rozhodnutie Súdneho dvora zakladá dôvod prípustnosti obnovy konania len vtedy, keď sa týka rovnakej veci ako obnovou napadnuté rozhodnutie alebo ak odlišne, hoci vo veci inej, rieši otázku, majúcu na spôsob právneho posúdenia veci v pôvodnom konaní dosah. Návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadnej nesprávnej procesnej povahy. Aj keby sa súd pri vydaní platobného rozkazu prijateľnosťou dohodnutej zmluvnej podmienky vôbec nezaoberal, alebo keby sa s ňou zaoberal, ale s nesprávnym záverom, nemôže ísť o rozpor s európskou judikatúrou.

18. Skutočnosť, že v konaní došlo k procesnej vade podľa § 420 písm. f) CSP je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Dovolací súd preto rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

19. V novom rozhodnutí odvolací súd rozhodne znova o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

20. So zreteľom na dôvodne namietanú vadu zmätočnosti napadnutého rozhodnutia dovolací súd v súlade s jeho rozhodovacou praxou nepristúpil k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP v spojení s § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.